

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Крюков Олексій Ігорович,

*доктор наук з державного управління, професор,
Національний університет цивільного захисту України*

Державна екологічна політика України як складова державної управлінської системи потребує нових ефективних механізмів формування та розвитку. Відсутність ефективної системи управління у сфері охорони довкілля, повільне проведення структурних реформ і модернізації технологій в умовах зростання національної економіки призводять до підвищення рівня забруднення та зумовлюють неефективні підходи до використання енергетичних і природних ресурсів.

Антропогенне та техногенне навантаження на навколишнє природне середовище в Україні у кілька разів перевищує відповідні показники у розвинутих країнах світу та продовжує зростати. Україна належить до країн, які орієнтовані на нераціональне використання природних ресурсів. Інтереси бізнесу не збігаються з можливостями природного середовища та не відповідають соціально - економічному становищу держави.

Значні екологічні проблеми та пов'язані з ними негативні соціально-економічні наслідки зумовлені неефективною діяльністю органів державного управління.

Державна екологічна політика тісно пов'язана з економічною та соціальною сферами. Неузгодження нормативно-правових актів з реальною економічною ситуацією, їх прийняття за відсутності системного підходу не тільки не сприяє розв'язанню наявних суперечностей, а й посилює негативне сприйняття населенням економічної та соціально-гуманітарної політики, яку проводить держава через уряд та відповідні інституції.

Державне управління у сфері екології суттєво впливає на охорону, раціональне використання та відтворення навколишнього природного середовища.

Організаційна система управління у сфері екології та природних ресурсів має два зрізи: адміністративно-територіальний і галузевий. Адміністративно-територіальний зріз функціонує на рівні держави, області, району, окремого населеного пункту.

На галузевому рівні функціонують інституції спеціального державного управління. До системи управління у сфері екології та природних ресурсів відносять також органи громадського управління.

В цій системі найбільш вагомим є економічний механізм, який становить собою сукупність методів прогнозування, стратегічного планування та формування економічних відносин, що сприятимуть зміцненню конкурентних позицій держави, реалізації стратегії сталого розвитку.

Систему інструментів та важелів потрібно періодично коригувати відповідно до змін стратегічних цілей, стану довкілля, глобалізаційних процесів, показників економічного розвитку країни .

Таким чином, можна констатувати, що до світових загроз ХХІ ст. у сфері екології належать деградація природного середовища, посилення боротьби за природні ресурси і продовольство між окремими державами та міждержавними союзами.

Головними складовими державної екологічної політики України мають бути: організація, управління та контроль за дотриманням вимог екологічної безпеки; планування і координація комплексних програм охорони довкілля та раціонального природокористування; контроль за дотриманням єдиної державної політики, що гарантує надійність і стійке функціонування загально-суспільних об'єктів екологічної безпеки.

Список використаних джерел

1. Медоуз Донелла. Пределы роста. 30 лет спустя / Донелла Медоуз, Йорген Рандерс, Деннис Медоуз. – М., 2008. – С. 23.
2. КоммонерБарри. Замыкающийся круг / Барри Коммонер. – М. : Гидрометеиздат,